

O. ref. : 10527 / L / A / 58

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit tot machtiging van sommige overheden van het Ministerie van Landsverdediging om het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen te gebruiken.

De Raadgevende Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid op artikel 8:

Gelet op het verzoek om advies van 20 oktober 1986 van de Minister van Landsverdediging;

Heeft op 4 december 1986 volgend advies gegeven :

1. Algemeen

In het ontwerp van verslag aan de Koning wordt het ontwerp van koninklijk besluit voorgesteld als een aansluiting op het ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de toegang tot het Rijksregister, wat het Ministerie van Landsverdediging betreft.

Uit het geheel van die ontwerpen, alsook uit de bekomen toelichtingen is gebleken, dat het beoogde doel erin bestaat zo algemeen mogelijk te voorzien in de toegang tot en het gebruik van het Rijksregister, zowel voor de behoeften van intern beheer van het Departement (personeelsbeleid, in de ruimste zin) als voor de betrekkingen van het Departement met allerlei andere openbare overheidsorganen.

Inzake het intern beheer is het identificatienummer van het Rijksregister bedoeld om alle bestaande systemen van stamnummers te vervangen. Tevens zal het nummer worden vermeld in ieder persoonlijk dossier, ook wanneer dit dossier wordt medegedeeld aan de eenheden. Het ontwerp van verslag aan de Koning beklemtoont de eenvoud en de andere praktische voordelen die voortvloeien uit het stelselmatig gebruik van een enkel identificatienummer voor iedere persoon.

Het streven naar vereenvoudiging geldt ook voor het extern beheer, bijvoorbeeld op het gebied van de pensioenen (zie in dit verband het koninklijk besluit van 28 juni 1984 tot vaststelling van de wijze van identificatie van de rechthebbenden op pensioen, Belgisch Staatsblad d.d. 9 augustus 1985 en het advies nr. 85/009 d.d. 14 januari 1985 van de Commissie).

2. Ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de toegang tot het Rijksregister.

Dit ontwerp is op vraag van de Commissie aan haar toegezonden, aangezien het koninklijk besluit besproken in huidig advies, met betrekking tot de vaststelling van de personen die gemachtigd zijn het identificatienummer te gebruiken (zie hierna punt 3) naar dat ontwerp verwijst.

De Commissie wijst er terloops op, dat het ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de toegang tot het Rijksregister, in artikel 2, tweede lid, 3°, bepaalt dat in de zin van voormeld artikel, onder derden niet wordt verstaan "de personen die ertoe gehouden zijn die informatie te kennen (d.i. de informatie bedoeld in artikel 3, eerste en tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983) of erover moeten kunnen beschikken voor het nakomen van de verplichtingen die hun door of krachtens een wets- of reglementsbeeping zijn opgelegd".

De Commissie heeft er in haar advies van 86/045 d.d. 23 april 1986 op gewezen dat een dergelijke tekst geen voldoening schenkt als het erom gaat onrechtstreekse toegang tot het Rijksregister te verlenen zonder inachtneming van artikel 5 van de wet van 1983 (vgl. ook art. 3, tweede lid, van het ontwerp van koninklijk besluit over het gebruik van het identificatienummer).

3. Personen gemachtigd om het identificatienummer van het Rijksregister van natuurlijke personen te gebruiken.

Artikel 1 van het ontwerp van koninklijk besluit duidt, benevens de Minister van Landsverdediging, daartoe aan "de officieren en de ambtenaren van niveau 1 belast met het beheer van het militair en burgerlijk personeel van het Ministerie van Landsverdediging, bedoeld bij artikel 1 van het (ontwerp van) koninklijk besluit tot regeling van de toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen, wat het Ministerie van Landsverdediging betreft". De Commissie wenst in verband met deze tekst twee zaken op te merken.

In de eerste plaats is het wenselijk dat in artikel 1 van het voorgelegd ontwerp alle gemachtigde personen worden genoemd, eerder dan dat wordt verwezen naar een ander koninklijk besluit, de aanduiding van de personen kan vanzelfsprekend identiek zijn in beide koninklijke besluiten.

Met betrekking tot de personen opgesomd in het eerste artikel van de beide ontwerpen van koninklijk besluit, heeft de Commissie er in talrijke adviezen op aangedrongen dat de toekenning van de machtiging aan bepaalde diensten en ambtenaren, zo nauwkeurig en beperkend mogelijk geschiedt. De jongste koninklijke besluiten houden overigens rekening met deze bezorgdheid : zie bijvoorbeeld, met betrekking tot de toegang tot het Rijksregister, de koninklijke besluiten d.d. 27 september 1984 (Financiën, B.S. 19 oktober 1984), 19 september 1986 (Rijkswacht, B.S. 5 november 1986) en 29 september 1986 (Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, B.S. 24 oktober 1986) alsook, met betrekking tot het gebruik van het identificatienummer, de koninklijke besluiten d.d. 12 augustus 1985 (Sociale Voorzorg, B.S. 7 september 1985) en 16 september 1986 (Kijk-en Luistergeld, B.S. 28 oktober 1986)

De Commissie is derhalve van mening dat artikel 1 van het ontwerp onvoldoende beperkend is en moet worden herzien. Zij herinnert eraan dat de nauwkeurige aanduiding, benevens de

vermelding van de Minister en een beperkt aantal leidinggevende ambtenaren en officieren, kan worden gekoppeld aan de mogelijkheid tot delegatie van bevoegdheid aan andere officieren en ambtenaren.

4. Grenzen van het gebruik van het nummer

Artikel 2 van het ontwerp bepaalt dat het nummer alleen als identificatiemiddel mag worden gebruikt in de bestanden en repertoria voor het vervullen van de taken die tot de bevoegdheid behoren van de personen, genoemd in artikel 1.

De Commissie stelt allereerst vast, dat de Raad van State in een recent advies heeft voorgesteld om in de Franse tekst de uitdrukking "au seul titre d'identifiant" (tot dusver stelselmatig gebruikt in koninklijke besluiten als het beste equivalent voor de Nederlandse uitdrukking "alleen als identificatiemiddel") te vervangen door de uitdrukking "à (seule) fin d'identification" (het advies bij het koninklijk besluit van 16 september 1986 - Kijk- en Luistergeld - B.S. 28 oktober 1986).

De Commissie vraagt zich vervolgens af of het gebruik van de uitdrukking "in de bestanden en repertoria" niet moet worden aangevuld met de woorden "en dossiers", zodat, zoals uit de verstrekte toelichtingen is vernomen, het nummer tevens stelselmatig zou worden vermeld in de personeelsdossiers zelf.

Ten slotte beklemtoont de Commissie in verband met het laatste deel van artikel 2 ("of krachtens een dergelijke bepaling"), dat die tekst in geval van twijfel (in het bijzonder wat de rechtsgrond betreft) niet in de ruimste zin mag worden uitgelegd en toegepast.

5. Gebruik van de nummers in de interne en externe betrekkingen.

Artikel 3 van het ontwerp van koninklijk besluit staat het gebruik toe "in de interne en externe betrekkingen die nodig zijn uitsluitend voor het vervullen van de taken bepaald in artikel 2" (hetgeen overeenstemt met de voorstellen geformuleerd in verscheidene adviezen van de Commissie) op voorwaarde evenwel dat aan de dienst of de administratie die de uiteindelijke gebruiker is van het nummer, de machtiging is verleend welke bedoeld is in de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 (artikel 3, tweede lid, van het ontwerp). De tekst is te ruim opgevat en geeft bovendien aanleiding tot verwarring; het slot van het artikel kan beter als volgt luiden: "overeenkomstig artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 zelf de machtiging hebben ontvangen om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken".

In verband met de interne betrekkingen stelt de Commissie, net zoals in verscheidene vorige adviezen, voor de uitdrukking "intern beheer", die een beperktere betekenis heeft, te gebruiken.

De externe betrekkingen evenwel worden op algemene wijze aangeduid en zonder uitdrukkelijke opsomming van de bedoelde overheidsorganen, derden of categorieën van derden, wat de Commissie in talrijke voorgaande adviezen negatief heeft beoordeeld of waarvoor zij een voorbehoud heeft gemaakt.

6. Aanvullende opmerking

In verband met het voorgelegde ontwerp herinnert de Commissie eraan dat de in dit advies voorgestelde voorzorgsmaatregelen en het hierna volgend besluit slechts zinvol zijn voor zover voldaan is aan de vereisten inzake de veiligheid van de gegevens en het geërgend karakter van de programma's, genoemd in artikel 11, tweede en derde lid, van de wet van 8 augustus 1983; op de overtreding van die voorschriften zijn straffen gesteld in artikel 13, tweede lid, van dezelfde wet.

7. Besluit

Onder voorbehoud van voorgaande opmerkingen en voorstellen brengt de Commissie een gunstig advies uit over het ontwerp van koninklijk besluit dat haar is voorgelegd.

De Secretaris,

De Voorzitter,

J. BARET

D. HOLSTERS